

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Convivia vitiosa carpuntur. Ex Vet. Novo. Patribus, & aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Primo manè circa horam tertiam. Matth. 20. Orig. hom. 10. in Matth. dies hujus sæculi spatium est; qui quidem dies nobis longus videtur; sed si cum æternitate comparetur, est brevissimus.

Percutientes pectora sua. Luc. 23. 48. Percussio illa pectorum non erat emendatio; sed solidatio scelerum, ubi per fidem non convertebantur ad CHRISTUM. Revertebantur ad domos, non autem ad se ipsos. Revertebantur ad domicilium proprium; sed non

revertebantur ad Dominum. Sim. Cass. lib. 13.

Facilius inveni, qui innocentiam servarent; quam qui congruè poenitentiam egerint. S. Ambr. l. 2. de poenit. c. 10.

Nunquam est sera conversio. Lætro de cruce transit ad paradysum. Nabuchodonosor rex Babylonis, post efferationem corporis, & cordis, & belluarum in eremo convictum, mentem recepit humanam. S. Hier. ad Lætam de instit. filia.

TITULUS XXXVI. CONVIVIA.

§. I.

Sint frugalia, sancta.

Ex Veteri, & Novo.

SIC autem comedetis illum: *renes vestros accingetis.* Ex. 12. 11. Accinctos jubet Legislator accedere ad mensas. Hòc habitu potius bellaturis incedere conveniret: Quia comelturi potius corpus laxare, & curare solemus. Docet ad mensam accedendum cum moderatione, & parsimonia. Pinna in Eccl. 13. Ethol. 254.

Si quando habebitis epulum, & dies festos; cunctis diebus &c. Num. 10. 10 &c. Cur DEUS, tam tempore belli, quam pacis, & epuli, vult cani tubis? Cùm ad mensam, ad epulum, itur; certamen nobis indicitur contra gulam, & intemperantiam; proinde si moneremur his verbis: tuum hic hostem invenies cerò. Vide, virum te geras; dimices, vincas. Drexel. Aloe, seu de jejuniis l. 2. c. 2.

Coram Domino epulaberis tu, & domus tua, & Levita, qui intrà tuas portas est: cave, ne derelinquas eum. Deut. 14. 26. 27. Ad convivia olim invitari debebant Sacerdotes, & Levitæ; ut in modestia invitatos suò exemplò continerent. Marchantius D. 16. Pent.

Bibebant vinum, & laudabant deos suos. Dan. 5. 4. Hæc agebantur, non in coenula religiosi, sed regio convivio Balthazaris. O quam religiosior est interdum superstitio, quam religio! impii in convivio deorum recordantur ligneorum; nec recordantur solum, sed eos laudant: Christi Sacerdotes nonnulli utinam DEUM laudare non fallidant vel inter choros psallentium Deo! Illi meminere idolorum in mensis; nbs mensarum recordantur in aris. Oliva l. 9. Strom. hic.

Non legitur, Christum manducasse cum principibus, & potentibus sæculi; sed cum peccatoribus, & publicanis. S. Eligius hom. 13.

Hoipes, & egenus JESUS, acceptabat oblata suffugia, semper intendens animicapium exercere: nam & illas ubilibet modis omnibus venabatur. Sim. Cass. l. 9. c. 29.

Polyanth. Sacr. Tom. I.

Ex Patribus, & aliis.

Non prius discumbitur, quam oratio ad Deum prægulletur: ita iurantur; ut qui meminerint etiam per noctem adorandum Deum sibi esse: ita fabulantur; ut qui sciunt, Dominum audire. Tertull. adversus Gentes de Christianor. conviviis.

Epulis vestris interfit Christus; in facie prandeatur authoris; honestate convivij natura ipsa, quæ nos producit, honoretur. Lætitia mentis vestrae peringat ad pauperes Christi. Familia vestra innocentia tripudiet disciplina. Absit ebrietas, luctus abscedat, fugetur effusio; salutaricum pestis, lenocinia cantorum, voluptatum fomenta, ventris onera, naufragium ventris, cum Herodidis convivio abscondatur. S. Chryl. hom. 16. in Matth. 15.

Post sensibilem mensam, cum hinc abieritis, apponite & spiritualementem mensam. Et dicat quidem vir aliqua eorum, quæ nunc hic sunt dicta: audiat autem mulier, discant pueri, discant familiares; fiatque domus Ecclesia. S. Chryl. tom. 1. in Gen. hom. 2.

Augustum trinis tantum ferculis exhibuisse convivium, testis est Suetonius c. 14. aut, cum abundantissimè, senis. Quæ doctis colloquiis temperabat.

§. II.

Convivia vitiosa carpuntur.

Sabbatha mea custodite. Levit. 19. 30. Contra hoc mandatum aperte faciunt, qui maxime in festis diebus operibus diaboli, scilicet commensationibus, & potationibus, & choreis, & hujusmodi, vacant; potius festa Baal, quam Domini; celebrantes. Deus Bel tot; & tanta comedit. Dan. 14. Hugo Card. in Levit. hic.

Absolon per convivium, & simulativè se regem contituit, & populum avertit à David. 2. Reg. 15. Sic diabolus hodiè in festis, & conviviis, multos à Christo avertit, & subjicit sibi, quasi regi. Hugo Card. hic.

Sanctificabat illos. Job. 1. 5. Hoc nobis solerter est intuendum; quòd, peractis diebus convivij, purgatio per singulos adhibetur holocausti. Vir quippe sanctus noverat, quia celebrari convivia sine culpa vix possunt. Noverat, quia

Bbb

magna

magnâ purgatione sacrificiorum diluendâ sunt epulæ convivorum : & quidquid in semetipsis filii convivantes inquinaverant, pater sacrificium immolando tergebat. Nonnulla quippe sunt vitia, quæ à conviviis, aut separari vix possunt, aut certe nequaquam possunt. Porro enim semper epulas comitatur voluptas : nam cum corpus in refectionis delectatione resolvitur, cor, & inane gaudium, relaxatur. Unde scriptum est : *Sedit populus manducare, & libere; & surrexerunt ludere* Ex. 32. 6. Pene semper epulas loquacitas sequitur; cumque venter reficitur, lingua deformatur. S. Greg. mor. l. 1. c. 4.

Melius est ire ad domum luctus &c. Eccl. 7. 3. Sensus est, quasi dicat: quia melior est dies mortis, quàm natiuitatis; hoc enim præcesserat. Hinc consequenter est melius ire in domum funebris luctus, quàm ad domum convivii natalitii; quod scilicet celebratur ob natum infantem; quia in illa ex spectaculo funeris, & defuncti, homo admonetur mortis suæ; ut cogitet, se propediem similiter moriturum, & finis futurum; idcirco; ad illud bene vivendo se præparat. In hac verò deliciis, vinò, & gaudiis, sermonibusque variis, dissolvitur animus &c. Corn. hic.

Epulabatur quotidie. Luc. 16. 19. Ipsius mensa multorum pauperum constabat sanguine; & ipsius pecula multorum, quos ad laqueum coegerat, rubebant cruore. Quanti necantur, ut vobis, quod delectat, paretur! Funesta famas vestra, funesta luxuries. Ille de summis culminibus ruit, ut frumentis ampla receptacula præpararet; ille de sublimi arboris cacumine decidit, dum genera uvarum explorat, quæ deferat, quibus digna convivio tuo vina fundantur. Ille mari iustus; dum veretur, nè piscis

mensa tua desit, vel ostrea &c. S. Ambr. l. de Nabothe Jezraelita c. 5.

Ex Patribus.

Laqueus tenditur, cum mensa regalis convivii præparatur; quæ constantiam sæpe mentis inclinat. S. Ambr. in Luc. c. 4. l. 4. Dixit autem illi diabolus.

Natus in paupere domo, & in tugurio rusticano; qui vix miliò, & cibariò pane, rugientem saturare ventrem poteram; nunc simillam, & mella fastidio. Novi & genera, & nomina piscium; in quo littore concha lecta sit, calleo; saporibus avium discerno provincias; & ciborum raritas, ac novissimè, damna ipsa, delectant. S. Hieron. ep. 2. ad Nepotian. de victu Clericor.

Sicut terris nubes caligant cœlum, sic obscurant animas intempertiva convivia. S. Chrysol. l. 4. 1. S. Chrysof. hom. 71. in Matth. comparans inter se mensas sæcularium, & Monachorum, ait: hæc viam ad cœlum præparat, illa vi ad gehennam trahit: diabolus illius, Christus illius princeps est: luxus, & lascivia, illam; philosophia, & moderatio, istam præparat: hic Deus adest, illic diabolus.

O quanta mala sequuntur peccatorum convivia! nam ibi lingua nullis gubernaculis gubernata; ibi mendacia, ibi verba scurrilia, ibi perjuria, ibi sæpe odia; sæpe lites, & verbera; ibi vanitas plurima. S. Bonav. l. 84. D. 2. Pent.

Est etiam mensa diaboli, in qua non nisi animarum sanguis bibitur; non nisi cruciatus hominum in cibo sumitur. Petr. Cell. l. de panib. c. 1.

TITULUS XXXVII. COR.

§. I.

Symbola.

Dixi, custodiam vias meas. Pl. 38. 2. David propheta docuit nos, tanquam in ampla domo deambulare in corde nostro, & conversari cum eo, tanquam cum bono conubernali; ut ipse sibi diceret, & loqueretur secum, ut est illud: *dixi custodiam &c.* S. Ambros. l. 3. c. 1.

Exurge psalterium, & cithara. Pl. 56. 9. id est, cor meum, & caro mea, ad exultandum in DEUM. Cor namque sapiens, quæ sursum sunt, psalterium est sonans de superiori; caro patiens, quæ deorsum sunt, cithara sonans ab inferiori. Guaricus hic.

Sume tibi latrem &c. Ezech. 4. 1. Vide licet proximi cor terrenum pones coram te; ut & vitam, & intellectum illius, intentâ mente custodias. *Et describes in to arciviam Ierusalem,* ut ei, quæ sunt supernæ patriæ gaudia, de visione pacis innotescas. S. Greg. hom. 12. hic.

Cor nostrum velut fons est quidam; verbum verò emissum, veluti rivus ex hoc fonte profluens. S. Basiliius ferm. in verba illa, in principio erat verbum.

Cor est abyssus. S. Macarius hom. 17.

Sicut molendinum velociter, & nihil respuit; sed, quidquid imponitur, molit; si autem nihil opponitur, seipsum consumit: Sic cor meum semper est in motu, & nunquam requiescit. S. Bern. Medit. c. 9.

Molendinum semper aliquid molens, cor est humanum, assidue aliquid cogitans. Hoc DEUS unicuique homini, servandum tradidit; iubens, ut in illo molat illos tantum cogitatus, quos ipse suggerit. Quorum cogitatum alii ut frumentum, alii ut hordeum, alii ut avena, sunt. Ut frumentum, quos anima replicat, cum in contemplatione posita pure de DEO cogitat. Hi autem hordeo assimilantur, qui de virtute in virtutem ascendere nituntur. Illi verò ut avena sunt; quibus homo intendit sua deferere vitia &c. S. Antelm. lib. similit. cap. 41.

§. II.